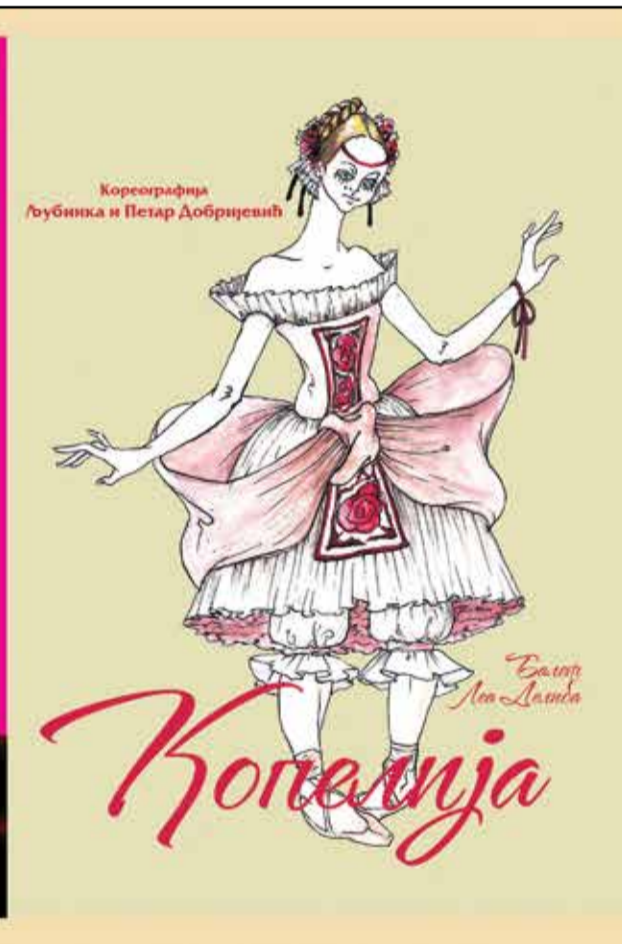
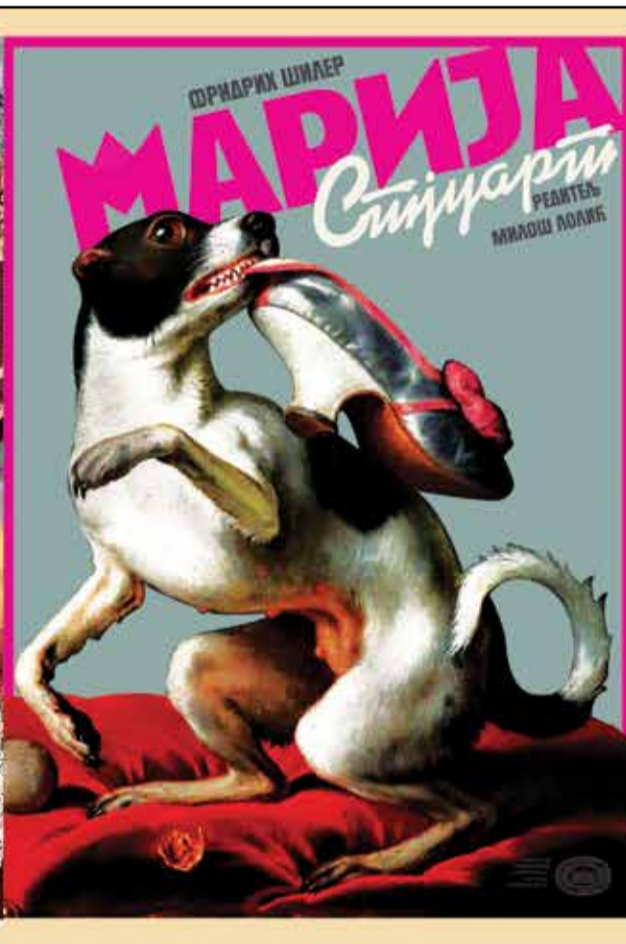
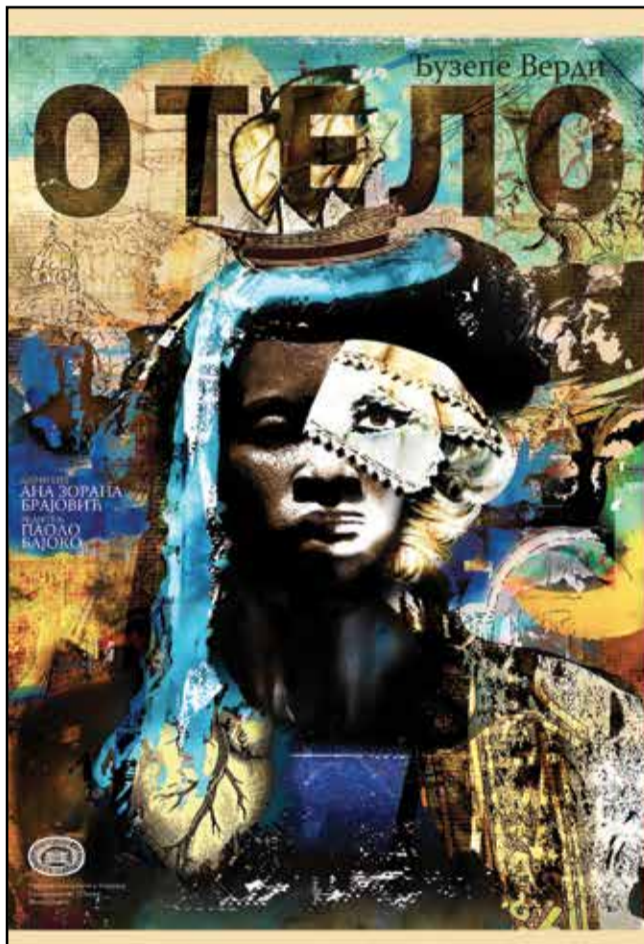

ПОЗОРИШНЕ НОВИНЕ

www.narodnopoziroiste.rs

Издаје Народно позориште у Београду

УРУЧЕНЕ НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА ПОВОДОМ ДАНА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА

Сачувати људе и ресурсе

Свечаним програмом у оквиру којег су додељена годишња признања за уметничке и радне резултате, Народно позориште у Београду прославило је 22. новембра 147. рођендан.

Програм прославе, који је режирао Балша Ђого, започео је подсећањем на све оно што је на уметничком плану урађено у протеклих годину дана: 12 премијера и једна премијерна обнова, учешће на бројним домаћим и иностраним фестивалима и смотрама, признања и награде уручене Позо-

ришту и уметницима-члановима Куће (међу којима су и три за животно дело – Нушићева награда

да Радмили Живковић, Награда „Доситеј Обрадовић“ Бисерки Цвејић и Награда за животно

дело УМУС-а Светлани Бојчевић Цицковић), неколико значајних јубилеја, изложбе, концерти... Кроз протеклу сезону посетиоце су водили документарни филм аутора Петра Антоновића и водитељски пар, драмски уметници Калина Ковачевић и Бојан Кривокапић.

У свом обраћању, в.д. управника Дејан Савић је оценио да је Народно позориште у претходних годину дана остварило веома запажене резултате.

(наставка на стр. 2 и 3)

Уредници „Моје награде“, Бишић демонстрира свој чисто драмски пошеницијал и моћ ујаво једној средствима; његов радње лишене било какве помоћи средства невербалној израза каква стоје на раслојању глумцу у клишеизираној драмској представи. Уверен у своје схваћање глуме које захтева неклишеизиран пристици сиварања представе, Бишић је, као и Томас Бернхард, награде и порицања схватио као уситуину рецепцију културних арбишара која не сме да порекне знање које је о глумачкој уметности стицао и унапређивао њоком чистиаве своје глумачке каријере. Додељујући Бишићу ову награду, желимо да допринесемо и афирмацији једној пошеницији, целовицији, а надасве посвећеничкој и високо професионалној односа према глумачкој уметности код нас – стоји, између остало, у образложењу жирија.

ПОЗОРИШНЕ НОВИНЕ вечерње **НОВОСТИ**

ПОПУСТ

ПРИ КУПОВИНИ КАРТЕ

20%

YUGOROSGAZ

ПОХВАЛЕ

Похвале Народног позоришта ове године су добили: ансамбл представе „Ковачи“; драмски уметници – Слободан Бештић, Бранко Видаковић, Бојан Кривокапић, Небојша Кундачина, Ненад Стојменовић, Вања Ејдус и Никола Вујовић; прваци Опере – Јадранка Јовановић, Јасмина Трумбеташ Петровић, Снежана Савичић Секулић, Јанко Синадиновић и Дејан Максимовић; балетски уметници – Ивана Комарић, Маргарита Черомухина, Љубиша Пековић и репетитор Паша Мусић; чланови Оркестра – Владислав Антоновић, Ивана Стаматовић, Милош Николић, Вања Ђорђевић, Владимир Јовановић, Младен Васојевић и Драшко Јанковић; чланови Хора – Иван Дебељак, Зорана Калапиш, Ивана Видмар, Предраг Глигорић, Борис Бабић, Ђорђе Томић, Тамара Дојковић, Маја Јанушић; организатори у Драми Јасмина Урошевић и Немања Константиновић, инспиратор у Драми Александра Роквић, пословни секретар Дrame Наташа Мијатовић, драматург Маја Пелевић, композитор Ирена Поповић Драговић; радници у Техници – шеф мушке кројачнице Јела Бошковић, шеф женске кројачнице Снежана Игњатовић, заменик шефа мушке гардеробе Драган Антић, столар Далибор Марковић, бравар Зоран Станојевић, реквизитери Горан Којић, Горан Симић, Небојша Ђекић и Душан Јанић; продуцент за међународну сарадњу Вук Милетић, истраживач докумената и архиве и уредник веб сајта Микојан Безбрадица, главни ликвидатор Данијела Обрадовић Илић и главни мајстор одржавања машинских постројења Озрен Огњеновић.

ЗЛАТНЕ ЗНАЧКЕ

Традиционално признање за 20 година ангажмана у Народног позоришту ове године су добили: балетски уметници Лидија Павловић, Ивана Радошевић, Ирена Зборник и Горан Станић; драмске уметнице Данијела Кузмановић Павловић и Анђелка Миливојевић Тадић; оперске уметнице Ана Рупчић и Александра Ангелов; чланови Оркестра – Владислав Антоновић, Срђан Ђаковић и Миодраг Матић; чланови Хора Тамара Дојковић и Ивана Живадиновић; чланови Технике – Гордана Митић, Миладин Павићевић, Невенко Радановић, Горан Симић, Горан Живојиновић, Суада Аговић; и други чланови Куће – Сандра Боровић, Миланка Велимировић, Драгана Симићић, Срђан Димитријески, Небојша Ђекић, Дејан Ђорђевић, Дејан Филиповић, Зоран Јанковић.

ПЕНЗИОНЕРИ

Ове године, у заслужену пензију смо испратили прваке балета Душку Драгичевић и Светозара Адамовића, оперску уметницу Олгу Савовић, члана Хора Миодрага Говедарицу, Зорана Весића (1 кларинет), кројаче мушких костима Јованку Грбић и Славишу Живадиновића, главног фризера-власуљара Марију Димитријевић, гардеробера мушке обуће Томислава Владисављевића, декоратера Миодрага Ђорђевића, радника ФТППО Милосава Илића, главног мајстора машинских постројења Милана Шпијуновића и ложача Милана Вујка.

НОВ АУТОМОБИЛ

У оквиру постојеће сарадње, компанија Adriatic Motors d.o.o. је 23. новембра уступила Народног позоришту на коришћење аутомобил марке Hyundai I 30. Господин Славц Хабич, директор ове угледне компаније, овлашћеног дистрибутера Hyundai аутомобила за Србију и Црну Гору, уручио је кључеве од кола в.д. управника Народног позоришта Дејану Савићу. Захваљујући свом угледу и статусу једне од водећих установа културе у Србији, Народно позориште је тако наставило да, уз помоћ пословних пријатеља, одржава сопствени возни парк без оптерећивања буџета.

М. Б.

НАСТАВАК СА НАСЛОВНЕ СТРАНЕ

Савић се потом осврнуо и на „ружну кампању, у време Дана позоришта, по медијима“ и, између осталог, нагласио да је оно што би „све оне ‘забринуте’, требало да забрине је то што ми у нашој култури немамо и даље један јасан план, немамо формулисану културну политику и стратегију

културног развоја. Имамо Закон о култури који се примењује како је коме угодно, имамо проблема у многим институцијама културе, имамо проблема са уметничким удружењима... Иако нам се култура последњих неколико година урушава и пропада, иако многе

наше колеге живе на рубу egzистенције они се сад, наводно, брину за Народно позориште које ту стоји као перјаница, захваљујући нашем раду и труду овде и нашој публици. Не треба нам та брига, она нам, заиста, није потребна“, поручио је Савић и оценио да Народно позориште има своје резултате којима одскаче од такве сиве и лоше слике у српској култури за „бар два, три копла“.

„Нико се не граби за позиције

и место у Народног музеју, за Музеј савремене уметности, Филмски центар Србије и многе друге институције културе које су у проблемима, него је угодно закачити се за Народно позориште које има успехе, потенцијале, могућности и, што је најважније, има резултате. Моја законска обавеза је да се

дим и да будем на овом месту и да радим најбоље што знам и најбоље што умем све док Влада Републике Србије не одреди наследника на овој функцији. То ми и јесте циљ, а у оквиру тога подразумева се и држање Народног позоришта што даље од политичких и политикантских утицаја, интересних и клановских сфера и групација које би хтеле да Народно позориште начине другачијим од онога какво је сада. Никога не брине ни ситуа-

ција у Београдској филхармонији где в.д. стање траје шест месеци дуже него код нас или што је тамо бивши директор био осам година, сам се хвалио тиме, у в.д. стању, а од тога две године у оставци, па је опет водио ту кућу. Ја ћу се са овог места повући без речи оног тренутка када ме разреши Влада

Републике Србије, нећу позвати ни академике, ни угледне културне раднике, ни медије нити било кога да ме брани и штити. Ја сам човек који има своју професију, свој став и тај став браним. У својој професији се сматрам, не по свом, него по мишљењу других, за европског стручњака и мени није проблем да се са њом бавим“, рекао је Савић.

Према његовим речима, за послене у Националном театру у

НАША ОПЕРА ЗАТВОРИЛА ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ ФЕСТИВАЛ У КРАЈОВИ

Стајаће овације „Фигаровој

Трећи пут у непуну годину дана, ансамбл Опере Народног позоришта у Београду је наступио у Румунији и поново одушевио тамошњу публику, за коју већ традиционално важи да је уздржана, можда чак и помало „хладна“ према свему што долази „са стране“. После „Риголета“ и „Летећег Холанђанина“, серију успешних гостовања наставила је Моцартова „Фигарова женидба“ која је 15. новембра изведена у Крајови, на сцени Румунске опере, у оквиру последње вечери XIV интернационалног фестивала „Елена Теодорини“. Иако су имали веома скромне техничке услове у овом позоришту са дугом оперском традицијом, наши уметници су савршеним, беспрекорним наступом, очарали публику у препуној сали и тако на најбољи могући начин затворили

ову културну манифестацију која је у претходних месец и неколико дана окупила бројна позоришта и уметничке ансамбле из Румуније и Европе.

Публика је љубавна и њурица, уз изврсне солисте, као и одличан Оркестар и чланове Хора, а својим маскарада на сцени, уз обиље интрига и сценографије, и сву комичку ситуацију и ликовна, често је шоком извођења изазивала смех и ајлазе у легендарности; на крају предсавице, љубави је наше уметнике издржавила вишеминушним сјајним овацијама.

Под диригентском управом Стефана Зекића, наступили су

Вук Зекић (Гроф), Софија Пижурца (Сузана), Александра Стаманковћ-Гарсија (Грофица), Небојша Бабић (Фигаро), Љубица Вранеш (Керубин), Ивана Раковић Крстоношић (Марцелина), Драгољуб Бајић (Бартоло), Данило Стошић (Базилио), Игор Матвејев (Дон Курцио), Јована Белић (Барбарина) и Павле Жарков (Антонио), уз Оркестар и Хор Опере. Да подсетимо, представа је у режији Јагоша Марковића, декору Бориса Максимовића и костимима Бојане Никитовић, премијерно изведена 21. октобра 2010, у оквиру 42. БЕМУС-а. У међувремену, режију је обновио Александар Николић (2014).

Међународни фестивал „Елена Теодорини“ основан је на иницијативу групе ентузијаста и образованих представника лирске уметности, са циљем да се пружи дужно и искрено поштовање овој реномираној солистки-

наредној години чекају озбиљни захвати техничке природе који се тичу Закона о јавним службама и смањења броја запослених, односно платних разреда и каталогизације радних места: „То је доста осетљива тема и око ње ћемо ми имати много тога да кажемо. Нас у Народном позоришту, за разлику од општег мишљења, има преко сто мање од оног броја који је овде био зацртан и замишљен за добро, нормално и оптимално функционисање Народного позоришта. Оно што ћемо сигурно урадити на првом месту, то је да ћемо водити врло паметну и заштитничку социјалну политику и да ћемо чувати све своје запослене и све своје сараднике. Не зато што смо ми нека добротворна установа или нешто слично, него зато што у Народном позоришту, по оној старој номенклатури, има 232 занимања. За више од 60 посто тих занимања, не постоји школа код нас. Да би Народно позориште функционисало на онај начин, на који желимо да функционише, на који смо навикли ми и наша публика, оно мора да сачува своје људе и своје ресурсе. То значи да желимо да имамо висок уметнички ниво и оно на шта смо навикли нашу публику, а то су две представе дневно“, нагласио је Савић.

На крају обраћања, он је честитао свим овогодишњим добитницима на наградама, а присутнима се захвалио што су дошли да увеличају ову прославу, поручивши им да су увек добродошли у На-

родно позориште.

У наставку програма, додељена су бројна признања. По одлуци Управног одбора Куће, Плакету поводом значајних активности у раду Народного позоришта ове године су добили првакиња Дрме Радмила Живковић и Војска Републике Србије. Награда за најбољу представу ове године је додељена „Родољупцима“ Јована Стерије Поповића, у режији Андраша Урбана. Награду за најбоља индивидуална премијерна уметничка остварења добили су Нела Михаиловић, за улогу Госпође Зеленићке у представи „Родољупци“, и Дејан Коларов – за насловну улогу у балету „Слика Доријана Греја“. Награда за врхунска уметничка остварења, односно за изузетно значајан уметнички допринос додељена је првакињи Опере Сузани Шуваковић Савић, а Награду за изузетан радни допринос на пресељењу магацина, равноправно су добили мајстор позорнице Зоран Мирић, декоратори Бојан Антонијевић, Емил Ахметовић, Нинслав Стевановић, Дејан Раденковић и – група у Техничком сектору декоратори-транспортери.

Према одлуци управника, Сребрњак Народного позоришта за велики лични допринос раду Опере добила је мецосопран Олга Савовић, док је Печат, који се додељује поводом посебног доприноса животу и раду Народного позоришта, додељен балетском прваку Светозару Адамовићу.

Круну свечаности, као и сваке године, представљала је додела

Награде „Раша Плаовић“, за најбоље глумачко остварење на београдским сценама између два Дана позоришта, коју је ове године добио Слободан Бештић за улогу Томаса Бернхарда у представи „Моје награде“ (по роману Т. Бернхарда, ауторски пројекат С. Бештића и Маје Пелевић). Одлуку је донео жири у саставу: Рашко В. Јовановић (председник), Молина Удовички Фотез, Славенко Салетовић, Славко Милановић и Бобан Јевтић. Престижно признање (плакета са Плаовићевим ликом и уметничка слика, дело академског сликара Драгана Гавриловића) добитнику су уручили драматург Молина Удовички Фотез и представник Општине УБ, Ранко Рајишић.

У својој краткој и веома духовитој захвалници, Бештић је у „бернхардовском“ стилу нагласио да је ради уручења овог признања, између осталог, „морао себи да набави одело“ које до сада никада није носио јер се оно никако „не уклапа у његов концепт“. Вест о награди га је веома узбудила, а нарочито је срећан и поносан и срце му је пуно, јер је то први пут да је за свој рад добио признање у Националном театру. Бештић је захвалио члановима жирија, људима који су га предложили за ово признање, дирекцији Дрме, Маји Пелевић која је имала поверење да му да улогу и в.д. директора Дрме Жељку Хубачу за његов храбар репертоарски концепт који постаје веома битан за будућност ове Куће.

■ Микојан Безбрадица ■

„женидби“ у Румунији

њи и педагогу родом из Крајове. Захваљујући богатој културној традицији овог региона, створена је могућност да се потраже нови начини промоције правих музичких вредности, па је Фестивал прерастао у манифестацију великих размера у европском културном контексту. Фестивал уједно

омогућава да се промовише и румунска школа певања коју је, уз многе друге познате певаче, у најбољој мери представљала и Елена Теодорини (1857–1926).

Ове године су, осим домаћина и нашег Народного позоришта, на овом фестивалу ревијалног карактера учествовали и Наци-

онална опера и балет из Софије (Бугарска), Национални музички универзитет из Букурешта (Румунија), Оперско позориште Магдебург (Немачка), Национална опера и балет из Кишињева (Молдавија), Национални камерни хор Мадригал из Букурешта...

■ Микојан Безбрадица ■

ДЕЦЕМБАР 2015.

ИЗЛОЖБЕ
• ПРВА ПОСТАВКА
аутор Зорица Јанковић
• БАЛЕТИ П. И. ЧАЈКОВСКОГ
НА СЦЕНИ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ
аутор Ана Томић

ИЗЛОЖБА – ОТВАРАЊЕ
12. 12 | 18.30 РАДМИЛА БАКОЧЕВИЋ – НЕЗАБОРАВНА НОРМА (поводом 60 година уметничког и 40 година педагошког рада), аутор Драган Стевовић

КОНЦЕРТИ
5. 12 | 18.00 Вече оперских арија и дуета;
Удружење оперских певача „Фигаро“ Бања Лука

ПРЕДСТАВЉАМО МЛАДЕ
23. 12 | 18.00 Концерт малих виртуоза Музичке школе „Јосиф Маринковић“

ОТВОРЕНА ВРАТА
12. 12 | 12.00

ЧИТАЛИШТЕ–ПОЗОРИШТЕ
7. 12 | 19.30 монодрама СТРАХ ОД ЉУБАВИ по роману Лепосаве Јовановић, у извођењу драмске уметнице Соње Јауковић
18. 12 | 19.30 монодрама БОГ ТЕ МАЗО, по роману Бранка Ћопића, у режији Томе Курузовића и извођењу драмског уметника Зорана Карајића
24. 12 | 19.30 Бранислав Нушић, ПРИПОВЕТКЕ ЈЕДНОГ КАПЛАРА, у извођењу драмског уметника Зорана Ћосића и Нине Ћосић (обоја)

КОНЦЕРТИ – ФМУ у Музеју; циклус На месечини
15. 12 | 18.00 Студенати харфе из класе проф. Милене Станишић
16. 12 | 18.00 Трио „Look at Susan“
21. 12 | 18.00 Студенати виолончела из класе проф. Срђана Сретеновића
22. 12 | 18.00 Студенати виолине из класе проф. Мадлене Стокић

Музеј Народного позоришта у Београду. Тел: 328 44 73

ДВЕ ПРЕМИЈЕРЕ „ПРАХА“

Трагикомедија „Прах“ Ђерђа Шпира, у преводу Радослава Миленковића и адаптацији и режији Вељка Мићуновића, премијерно је изведена у недељу 15. новембра на Сцени „Раша Плаовић“. Комад једног од најзначајнијих савремених мађарских књижевника, написан 2005. године, бави се тумачењем односа брачног пара средњих година, растрзаног између материјалне и моралне кризе. Заплет настаје у тренутку када муж саопшти супрузи да је на лоту добио „седмицу“ чији је износ већи од два милиона евра... Током 70 минута трајања, представа поставља бројна питања – шта је срећа, да ли је она сигурност, има ли краја друштвеној „транзици-

ји“ или ће се људи делити на оне који се кладе на срећу и оне који су „срећни“ профитери... Комад је настао у сарадњи Народного позоришта и Шабачког позоришта, а улоге тумаче Наташа Нинковић и Зоран Цвијановић, које су гледаоци на крају представе наградили дуготрајним и бурним аплаузом. Мићуновић потписује и избор музике, сценограф је Љубица Милановић, а костимограф Марина Вукасовић Меденица. Премијера у Шабачком позоришту, такође веома успешна, одржана је 20. новембра.

М. Б.

ИНТЕРВЈУ ЉУБИНКА ДОБРИЈЕВИЋ

Жеља за савршенством

Балет „Копелија“ на музику Леа Делиба, према либрету Шарла Нуитера, у кореографији Љубинке и Петра Добријевића, биће премијерно изведен на Великој сцени Народног позоришта 15. децембра 2015. Главну улогу Сванилде припремају Ана Павловић, Тамара Ивановић, Теодора Спасић и Татјана Татић, док ће се у улози Франца представити Јован Веселиновић, Јовица Бегојевић, Игор Пастор и Милош Маријан.

- **Нераскидива нит Вашег приватног, али и уметничког бивствовања је Петар Добријевић, врхунски уметник, играч, кореограф, педагог. Да ли Вас је само љубав водила у том уметничком походу?**

Изузетно је тешко сажети у неколико реченица какав је био наш живот. То је, заправо, заједнички пут кроз историју балета 20. века, сарадња са најбољим кореографима, врхунским педагозима. Наша заједничка звезда водила била је

Овај пројекат ми емотивно значи много јер је био предвиђен као обележавање мог јубилеја, 60 година уметничког рада и 80 година живота. Те бројке смо већ полако прешли, али још увек сам ту, срећна, јер сам свесна да је реализација близу. Верујем да сваки човек заокружи свој животни пут, па се, у складу са тим, догодило и мени да се после 62 године вратим на место са којег сам се отиснула у свет. Поред среће коју осећам, све је обојено и извесном тугом јер мој животни и уметнички сапутник са којим сам заједнички и постављала овај балет, није више међу нама. Ипак, сигурна сам да је свакодневно присутан негде око мене, уједно и срећан јер младе колеге својом уметношћу обогаћују лик Копелијуса у којем је он био маестран. Четири поделе главних улога представљају велики изазов и за искусне прваке, као и за младе солисте и чланове ансамбла. Признајем да су ме нови интерпретатори инспирисали јер је за сваког кореографа рад са надареним уметницима изазов да се створи нешто још боље и лепше. Надам се да ћемо у томе успети. Идеја није била да само пошаљемо неку важну поруку већ жеља да направимо балет у којем ће гледаоци уживати и у лепој музици, као и ономе што се догађа на сцени. Представа је направљена за малу и велику децу јер, коначно, сви ми у души остајемо деца. Највећа награда нама уметницима је публика која излази из позоришта срећна и озарена јер је доживела нешто лепо и позитивно. У представи учествују и млађи разреди Балетске школе „Лујо Давичо“, а то је управо школа која је мени показала пут који треба да следим.

- **Ово није Ваша прва поставка балета „Копелија“.**

Први пут смо Петар и ја овај балет поставили у Сарбрикену, у једном од највећих театара у Немачкој. Касније, први и трећи чин, у форми дивертисмана, изводили смо у представама Балетске академије коју смо водили у Цириху, у Швајцарској. Последња проширена поставка требало је да буде изведена у Кијеву, али због ратних догађања, нажалост, није дошло до реализације. Сарадња са Балетом Народног позоришта траје дуги низ година тако да смо дошли на идеју да „Копелију“ представимо у Београду. Ово је представа која ће помоћи ансамблу, али и солистима да подигну своје интерпретативне могућности на виши ниво. Продукција је веома захтевна и очекује их тежак задатак. Ипак, верујем у њих.

■ Бранкица Кнежевић ■

Љубинка и Петар Добријевић

Улогу Копелијуса дочараће Милан Рус, Дејан Коларов и Александар Илић. У представи учествује целокупни ансамбл Балета. Оркестром Народног позоришта диригује Ђорђе Павловић, а у ауторском тиму су и сценограф Мираш Вукановић и костимографкиња Каталина Грчић Николић. Репетитори балета су Вилхелм Вундер, Душка Драгичевић, Светозар Адамовић, Марија Вјештица и Паша Мусић.

- **Ваш пут кроз свет уметничке игре траје више од шест деценија. Тај креативни поход је, верујем, био проткан многим дилемама и проблемима. Како сте се борили и изборили са њима?**

Мислим да је од суштинског значаја чињеница да од самог почетка нисам имала дилему да је оно што сам изабрала једино могуће и да ће припадати искључиво мени и мојим стремљењима. Константан рад и стално учење су добар рецепт и проблеме на које сам наилазила решавала сам искључиво на тај начин, што чиним и данас. Природна предиспозиција за одређени посао или животну опредељење је веома важна, али не и довољна. Од изузетног, можда и пресудног значаја је огроман рад, али и жеља да се досегне савршенство.

- **На том Вашем путу, један од циљева је и балет „Копелија“. Професионални изазов, проткан мноштвом емоција.**

ИНТЕРВЈУ | НЕБОЈША КУНДАЧИНА

Пречицом се не с

Један од најпознатијих комада немачког драмског писца Фридриха Шилера „Марија Стјуарт“, ових дана постаће саставни део репертоара Велике сцене. Премијера је заказана за 2. децембар, а у тој веома узбудљивој и потресној причи која и данас, 215 година од тренутка када је написана, „провоцира“ својим актуелним темама, једну од маркантнијих улога, грофа од Шрузбергија Џорџа Толбота, тумачи Небојша Кундачина.

- **„Марија Стјуарт“ припада класици, а она, као што је познато, никад не застарева. Шта данашњи гледалац у овој Шилеровој романтичарској трагедији из 1800. године, може да доживи као саставни део нашег времена?**

Када нешто, као што је случај са овим комадом, преживи толико време, онда је сасвим сигурно да у себи носи неке проверене и универзалне вредности, а самим тим, оно што називамо актуелност се само по себи подразумева. Наравно, при том не мислим на неку дневно-политичку актуелност, мада и тај мотив може да постоји, али не као нешто значајно и веома битно за читаву причу. Постоје многи разлози зашто би данас требало играти овај комад. У првом реду, реч је о величанственом аутору. Написао је комад тако да свако ко га прочита, једноставно мора да остане без даха. То је високи стил писања, са академизмом који није оптерећујући. Човек се осети узвишеним када схвати да тако нешто постоји. Ето, само то је довољно да се ухватимо у коштац са оваквим текстом. Када говоримо о актуелности, она, наравно, може да се пронађе у емотивности. Ако гледалац кроз ову причу емотивно доживи оно што га се тиче, то је довољан разлог за поставку овог комада. У последње време, нарочито из неких одређених кругова, често се потенцира та политичност позоришта. Наравно да она не може да буде заобиђена, али не би требало да буде основа, да буде доминантна. Мислим да је, када је о сцени реч, емотивност најважнија.

- **Политика, као друштвена активност, све више, и то не само путем позоришта, улази у „све људске поре“ и постаје саставни део наших живота?**

Нажалост, то је тачно. Она је, рекао бих, чак и превише ушла у наше животе. То је сада постао један шоу бизнис који више нема везе са политиком, са неким идејама... Наравно, да ме неко по-

грешно не схвати, не мислим на оне пароле као што су „за идеале гину будале“ и слично... мада се некако оправдање увек може наћи. У сваком случају, не треба дозволити себи да се за идеале гине узалуд, али ово је, чини ми се, још већа пошаст – претварање политике у шоу бизнис. Захваљујући медијској агресивности, политичари су почели да се понашају као шоу-мени који треба да опчине народ. Погледајте само у шта су се претвориле те предизборне конвенције. Узмите само, на пример, ове које су се недавно дешавале у једној суседној земљи. То је изгледало као неки хепенинг, концерт... То више нема везе ни са каквим политичким идејама и борбом за неку праведност човека и човечанства. То је искључиво шоу бизнис.

- **Шилерова „Марија Стјуарт“ је, пре свега, политички комад. Да ли је он, у ствари, апотеоза људског пораза у животу, односно прилог тези да се и у поразу може бити победник?**

У поднаслову комада пише трагедија и очигледно је да Шилер то није написао без разлога. Од антике, када је успостављена као жанр, имамо разне ситуације у које човек дође са или без своје воље. Дакле, неминовност усуда појединца, што значи – шта год и како год да уради човек у одређеној ситуацији да би се спасао, излаза нема и све је безнадежно. То су честе ситуације у животу многих људи. Не мора неко да буде бог из грчке митологије или, у смислу друштвеног статуса, нека царица или краљица да би се нашао у таквој ситуацији. Ја мислим да се и сви ми, обично смртници, често налазимо у сличним ситуацијама али, наравно, не са тако трагичним последицама као у овом комаду. Крај љубави, неимање идеје, неке неостварене жеље... све су то свакодневне борбе кроз које многи од нас пролазе, а које могу да се третирају трагично.

тиже до правог резултата

- „Марија Стјуарт“ припада, у добром смислу речи, старинском, књижевном позоришту. Какав је Ваш однос према, условно речено, тренду да већина редитеља, нарочито оних млађих, настоји да класику по сваку цену осавремени?

То је за мене поражавајуће. Не бих желео да звучим као неко ко паметује и дели савете, али сам сигуран да се пречицом никад није стигло до циља који је узвишен. То је велика варка. Без темељног, рударског рада на таквим текстовима, као што су класични, не може да се дође до правог циља. Ја сам у позоришту више од четврт века и за све ово време прошао сам кроз разне фазе, укључујући и алтернативне, па је, можда, и природно да у овим годинама будем помало и конзервативан. Међутим, упркос томе, нико не може да ми каже да нисам савременик свог времена и да сам некако застарео, да сам „пасе“. Јер, у суочавању са таквим покушајима, осећам се превареним, односно као да ме неко отворено лаже. Понављам, пречицом се никад није стизало до правог резултата.

- Редитељ Милош Лолић Вам је понудио улогу грофа од Шрузберија, Џорџа Толбота. По чему је овај племић инспира-

тиван за Вас, на различит начин од досадашњих ликова?

У тренутку док водимо разговор, остало је доста времена до премијере, тако да сам и даље у процесу темељног рада и још увек сам са Толботом на „ви“. Тренутно се бавим оним основним елементима у смислу ко је он, шта су његове намере, хтења... Он је један од утицајнијих и врло поверљивих, одговорних људи са Елизабетиног двора. Има веома висок статус као саветник, а стекао га је искључиво својим заслугама. То су неке од одредница које свакодневно усвајам, једну по једну, и полако их слажем у мозаик који ће до премијере прерасти у комплетан лик.

- На репертоару матичног Народног позоришта тренутно имате десетак улога. У досадашњој веома богатој каријери, који Вам је лик представљао највећи изазов?

Тешко ми је да се одредим по том питању. Мој принцип је да кад спремам неку улогу, то радим максимално колико могу у том тренутку. Е сад, то не значи да сам увек максимално и спреман.

За љумца је веома важно да има сјособности да се оштрине од свакој свој лика. Он не сме да њосијане зависник ни од једној лика, нији сме да се зачаури у њему.

Некад је то више, некад мање, јер много тога зависи од психофизичких способности и тренутка у којем то радим. Наравно да је било ситуација када сам нешто радио онако занатски, али је било и оних у којима сам доживео неку врсту малог усхићења.

- Шекспир, Брехт, Молијер, Стриндберг, Чехов... сада Шилер, само су неки од проверених светских класика у чијим делима сте играли. Да ли сте за неког од њих посебно везани?

Без размишљања – за Чехова,

иако сам играо само у једној његовој представи, „Галеб“ у режији Стева Жигона. Наравно, волео бих да ми се укаже још нека прилика. С времена на време се враћам његовим комадима, а тај осећај, то узбуђење које доживљавам читајући његове текстове, неописив је. Та нека константна чежња, та сублимирана емотивност која је присутна у његовим комадима је нешто посебно, нешто што у мени изазива један емотивни гејзир попут вулкана.

- Позната је и Ваша љубав према поезији. Шта је то у драмском уметнику што га у односу на друге чини пријемчивијим, осећајнијим и сензитивнијим за набој писане поетске речи?

То је, ваљда, сама природа речи. Нама је реч основно средство, уз, наравно, цео хабитус. Малочас смо помињали Чехова. Иако његове реченице клизе док се говоре, ту је веома значајна и пауза, кад се ћути. Тако је и у поезији. Снага поезије је у речима. Кад бисте, на пример, у некој Андрићевој реченици променили само једно слово или ред, све би звучало потпуно другачије. Као и у музици. Довољан је само један погрешан тон да све поквари. Емотивност, асоцијативност, мисаоност... Ако то постоји, онда је реч о поезији. У супротном, у питању би била обична комуникација.

- Да ли се поезији данас даје довољно простора?

Не, нажалост, зато што је у времену у којем живимо све доведено у раван упрошћавања и свођења на најприземнији облик комуникације. Окружени смо грамзивошћу, похлепом, људи су све више опседнути собом... Сад се прича о некој индивидуалности, многи би желели да буду нешто као особе, лични, различити од других, а очито да нису свесни да је свако од нас, самим рођењем, по свом ДНК, непоновљив... Индивидуалност је унутра, а не споља. Дакле, у емотивном животу човека, у његовој мисаоности, памети и способности да се препознају праве вредности. Поезија може бити једна од њих. Нажалост, данас скоро нико нема времена или жеље да се посвети себи тако што ће прочитати неки стих или неку песму. Али, упркос томе, верујем да има људи који у тишини својих соба пишу поезију. Јер, писање поезије представља човекову исконску потребу да своју интиму преточи у писану реч. Некад у томе успе, некад не. Међутим, често је и сам покушај довољан.

■ Микојан Безбрадица ■

У СУСРЕТ ПРЕМИЈЕРИ

Марија Стјуарт

Првих деценија по оснивању Народног позоришта у Београду као драмског театра (1868), репертоар се у великој мери ослањао на преводе и прераде страних комада, а нарочито са немачког говорног подручја: до Пр-

Вела Нигриņова

вог светског рата играно је чак 230 дела преведених са немачког, то јест 1893 представе! Међу њима је било седам комада Фридриха Шилера, а његова „Марија Стјуарт“ је одиграна 17 пута. Ову трагедију у пет чинова Фридриха Шилера је превео с немачког, у стиховима, Спирос Димитријевић-Которанин, а први пут је играна већ 11. маја 1869. у адаптираној сали Код „Енглеске краљице“ коју је Позориште користило у ишчекивању сопствене зграде. Представу је режирао Лаза Поповић. Како наводи Живојин Петровић у својим детаљним и непоновљивим проучавањима репертоара од оснивања Позоришта до 1914, комад су „прерадили чланови Позоришног одбора“, обнову од 27. маја 1870. је режирао Алекса Бачвански, ону од 7. маја 1876. Милош Цветић. Према истом театрологу, представа је 14. јуна 1869. гостовала у Шапцу, 15. марта 1879. у овој улози је гостовала Марија Ружичка-Строци, 1882. је „поправљен превод“, 15. августа 1884. Марију је играла С. Вујић, 22. септембра 1890. је у улози Мортимера гостовао Миша Димитријевић. Последња премијера овог комада, а уједно и последња представа до сада, била је 1. јуна 1906. у режији Чича Илије Станојевића са „прерађеним преводом“.

Срећним сплетом околности, сачувана је листа прве репризе (13. маја 1869), те са сигурношћу можемо навести актере праизведбе (заједно са, у најмању руку чудно транскрибованим или посрбљеним именима ликова): Марија

Поповић (Јелисавета), Марија Јеленска, као гошћа (Марија Стјуартова), Тоша Јовановић (Роберт Додлиј), Алекса Савић (Ђорђе Талбут), Лаза Поповић (Вилхелмо Сесил), Ваца Марковић (Вилхелмо Девизон), Димитрије Коларовић (Амија Палет), Милош Цветић (Мортимер), Марко Станишић (Гроф Белијевр)... О поставци Милоша Цветића сведочи плакат од 19. новембра 1882, када су у главним улогама били Милка Гргурова као Јелисавета, Вела Нигриņова као Марија, те Велимир Миљковић (Дудлиј), Лаза Поповић (Талбот), Ђура Рајковић (Виљем Сесил), Милош Цветић (Мортимер)...

За последњу до данас одиграну представу „Марије Стјуарт“ на сцени Народног позоришта, имамо сачуван оглас – листу из „Политике“ која на дан извођења наводи као редитеља Чича Илију Станојевића. Улоге су тумачили Хана Квапилова (краљица Шкотске), Емилија Поповић (краљица Енглеске), Душан Барјактаровић (Дадли), Стева Тодоровић (Талбот), Димитрије Петровић (Сесил), Добрица Милутиновић (Мортимер), Витомир Богић (Окли), Илија Станојевић (Палет), Јеврем Божовић (Мелвил)... Критичар „Политике“ потписан „У“ (Јевта Угрчић) очигледно да у то време није био наклоњен Народном позоришту: критикује све, од самог текста, преко превода до костима и декора. Само је чешка глумица заслужила све похвале: „Она је дала праву Шилерову Марију Стјуарт, какву до сада нисмо виђали. Све је ту било дубоко промишљено, тачно прорачунато, мајсторски изведено – једном речи особито фини и озбиљан посао, почевши од речи до тоалете, која је била у свему савремена, историјска“.

Поменимо и гостовање Италије Виталијани која је са својом трупом неколико дана у мају 1904. играла у Народном позоришту, између осталих улога и Марију Стјуарт (23. маја). И публика и штампа су били одушевљени гошћом: „Шта још да се каже о овој чудној жени, која после подне као озбиљна и трагична Марија Стјуарт мами силне сузе и при свршетку својим поласком на губилиште, необичним, страшним, чини да нам се коса диже на глави“, бележи анонимни сарадник „Политике“ дан после ових представа. Из новина које су помно пратиле ово гостовање са знајемо да је Виталијанијева сваке вечери била обасипана аплаузима и цвећем, да јој је на Шилеровој представи букетом црвених ружа честитала и наша Стјуартова, Вела Нигриņова.

■ Јелица Стевановић ■

10 ГОДИНА „ЖЕНИДБЕ“ И 200. „КОВАЧИ“

Два јубилеја у Драми

Захваљујући чињеници да под кровом Народне позоришта у Београду живе и раде три уметничка ансамбла која своје представе играју на свега две сцене, као и многим неизвесностима које неминовно прате сваки уметнички чин а нарочито „живу“ уметност театра, те захваљујући природној потреби институционалног репертоарског драмског театра за честим премијерама – ретке су представе које могу да се похвале дугим животом и многобројним извођењима. Стога прослава два таква јубилеја у истом месецу представља значајан догађај.

у позоришту као и у животу сваки лик има неку особину животињског царства“. После премијере се огласило свега неколико критичара који, уз доста приговора, бележе да је представа „изненадила инвентивношћу и интересантном стилизацијом“, да „одише „лакоћом и комичном ширином“ и „доброћудном комиком“, а из глумачког ансамбла нарочито апострофирају Лађеца и Шаргинову.

Дуг живот представе и увек задовољна публика, по ко зна који пут су демантовали строги суд рецензена. Међутим, не тако уобичајено – „млак“ пријем критике је већ непосредно после премијере

симовић и Миланка Берберовић су добили признања за најбољу сценографију и костимографију. Представа је учествовала и на Првом фестивалу „Балканско позоришно пространство“ у Санкт Петербургу, 2007. Славенко Салетовић је овом режијом освојио најпрестижније признање – Награду „Бојан Ступица“ (2007).

Током протеклих десет година било је и измена у подели: улогу Агађе Тихонове сада тумачи Калина Ковачевић; улогу Арине Пантелејмоне је најпре преузела Соња Кнежевић а сада је тумачи Данијела Угреновић; улогу

Ковачи

Најпре је комедија „Женидба“ руског класика Николаја В. Гогоља, 4. новембра прославила свој десети рођендан. Да подсетимо, представу је режирао Славенко Салетовић, а премијера је била 4. новембра 2005. на Сцени „Раша Плаовић“. Превод Кирила Тарановског језички је адаптирала др Љиљана Мркић Поповић која потписује и поставку сценског говора, драматург је био Славко Милановић, композитор Мирољуб Аранђеловић Расински, а сценски покрет је поставио Пјер Рајковић. Премијеру су играли: Нада Шаргин (Агађа), Љиљана Благојевић (Арина), Нада Блам (Фјокла), Михаило Лађеца (Поткољосин), Владан Гајовић (Кочкарјов), Љубомир Бандовић (Кајгана), Зоран Ђосић (Анучкин), Борис Пинговић (Жевакин), Лепомир Ивковић (Степан), Дејана Миладиновић (Дуњашка).

Објашњавајући „кључ“ редитељског читања комада, Салетовић подсећа на поднаслов у којем „лепо пише ‘невероватни догађај’. То је била шифра и за жанр и за стил. Суштина ‘Женидбе’ је фобија од брака. Такође, препознали смо да

Две драмске премијере – Гогољева „Женидба“ и „Ковачи“ Милоша Николића (да ли је случајношћу ишло су обе комедије), међу оним нешто честим дуговеким извођењима на нашој сцени, обележиле су у још једном новембра велике јубилеје.

оспорила и стручна јавност, о чему сведоче бројне награде и признања. Михаило Лађеца је за улогу Поткољосина добио Награду Народне позоришта, а представа је са запаженим успехом играна и на фестивалима: на Данима Зорана Радмиловића 2005. године „Женидба“ је по мишљењу публике била најбоља представа, а Лађеца је освојио „Златни брк“; на Данима Миливоја Живановића 2006, Лађеца је освојио Награду стручног жирија, а Нада Шаргин Награду публике, док је на Данима комедије 2007. Нада Шаргин освојила „Бурана“, Михаило Лађеца Награду Вечерњих новости за најбољег младог глумца, а Борис Мак-

Поткољосина је уз Лађеца једно време играо Иван Зекић а сада ју је преузео Павле Јеринић; у улози Степана су се смењивали Лепомир Ивковић и Гојко Балетић а сада је игра само Балетић, док су се Љубомир Бандовић и Лепомир Ивковић смењивали у улози Кајгана коју сада тумачи само Ивковић; улогу Кочкарјова је дуго играо Милош Ђорђевић а сада ју је преузео Бојан Кривокапић. Нада Блам, Зоран Ђосић, Борис Пинговић и Дејана Миладиновић своје улоге тумаче свих десет година.

Представу је, осим у Београду, имала прилику да види и публика широм земље (у Зајечару, Панчеву, Јагодини, Костоцу, Врању, Руми, Неготину, Трстенику, Кладову, Лесковцу, Аранђеловцу), али и у Бечу, Тирани (прво гостовање Народне позоришта у Националном театру у престоници Албаније) као и на поменутом фестивалу у Санкт Петербургу. Рођенданско извођење је било 140. по реду, а представу је до сада видело скоро 35000 гледалаца.

Комедија домаћег савременог писца Милоша Николића, „Ковачи“, на репертоару Сцени „Раша Плаовић“ је већ дванаест година, а 25. новембра је прославила своје 200. извођење. Представа је спремана почетком сезоне 2003/04. у копродукцији Народне позоришта и Центра за културу Панчево. Комад је режирао млади Стефан Сабљић, аутор сценографије је Дејан Пантелић, костимограф Каталина Грчић, драматург Зоран Раичевић, сценски покрет је поставио

Женидба

и иако јој критика после премијере није посветила пажњу, ова представа је са запаженим успехом учествовала и на иностраним фестивалима:

Ивица Клеменц, а лектор је била др Љиљана Мркић Поповић.

„То је једна права театарска егзибиција високог јонесковског стила са скоро немогућим и потпуно апсурдним симетричним заплетом“, најављује представу Сабљић, како га представља штампа – „један од најперспективнијих редитеља млађе генерације“. Премијера у Панчеву је одиграна 13. новембра, а београдска премијера нешто касније, 18. децембра 2003, на Сцени „Раша Плаовић“. Током протеклих дванаест година, представу је видело око 35000 гледалаца – на нашој сцени, али и по неколико пута у Панчеву и у београдском Дому културе „Студент-

на Међународном позоришном фестивалу националних мањина у Румунији, у Темишвару, маја 2004; маја следеће, 2005. године, на VI интернационалном фестивалу комедије „Балкан 2000“ у Корчи (што је било и прво гостовање нашег Театра у Албанији); 2006, опет у мају, на VIII међународном позоришном фестивалу у Кијеву, у Украјини; на Фестивалу „Дани малих ствари“ у Требињу, септембра 2010. Са фестивала у Корчи, Миланко Павлов се вратио овећан Наградом за главну мушку улогу, а после наступа на кијевском фестивалу, наша критика бележи: „Снажан антиратни комад о трагичким укрштањима војски и синова на трусном европском тлу дигао је, заиста, кијевску публику на ноге... Препуна сала Кијевског академског театра на Липкама, стојећи је скандирала име Србије, док су се глумци Народне позоришта клањали с поштовањем“. Представа је у децембру 2011. гостовала и у Канади – у Ванкуверу и Торонту. Занимљив је и податак да је десет година после премијере, новембра 2013, представа играна на још једном фестивалу – „Балкан театар фесту“ у Димитровграду.

Од прве до ове, двестоте представе, улогу Аце игра Миланко Павлов, а Лујузу тумачи Зорица Мирковић. У улози Петера, Бранка Видаковића је неколико пута заменио Урош Урошевић, док је улогу Ивана најпре тумачио Станко Богојевић, а сада Драган Николић.

■ Јелица Стевановић ■

Grand Prix

Нејасредно прег закључивање овој броја сазнали смо да је премијера „Бела кафе“ А. Појовића у режији Милана Нешковића освојила Grand Prix на 32. сусретима позоришта Босне и Херцеговине у Брчко дистрикту. Честито!

ски град“, као и на гостовањима у Параћину, Ивањици, Пожаревцу, Костоцу, Убу, Лебану, Врбасу, Врњачкој Бањи, Раброву, Грачаници, Гораждевцу, Великој Хочи, Звечану, Свилајнцу, Осечини, Малом Црнићу, Прокупљу, у Бјељини (БиХ). Иако, ако се то сме рећи, постављана без великих амбиција

Ани-Аника Радошевић (1915–2004)

Поред раније поменутих, Ани Радошевић је у матичној кући потписала самосталне режије опера међу којима су: „Травијата“ 1962. (исте године и у Каиру), затим Бритнов „Мали димничар“ (1962), „Мадам Батерфлај“ (у Каиру 1962, у Београду 1963), „Аида“ 1966, „Кармен“, „Краљ Едип“, „Тиресијине дојке“, 1967... У Српском народном позоришту у Новом Саду режирала је оперу „Вертер“ 1968, а у Сарајеву „Аиду“ исте године.

Наша прва оперска редитељка, Ани Радошевић, била је личност дубоких и искрених емоција, која је увек истицала да је музика за њу била ваздух који дише. Ту љубав према музици знала је да пренесе свима са којима је радила и са којима је провела свој, уметничким резултатима плодан живот. Изузетно образована, зналац и преводилац са више страних језика, увек спремна да ненаметљивим саветом, изреченим мирним, тихим гласом,

иза којег је стајао снажан уметнички ауторитет и позитивна животна енергија, упуту у правом смеру многе па и оне одавно признате уметнике оперске и балетске сцене. Заинтересована за све што се збивало у позоришту шездесетих и седамдесетих годи-

Увек изузетно скромна, њривржена њодједнако и родној Чешкој и нашој земљи, Ани Аника Радошевић нас је задужила не само машћовићом и зналачком креативношћу, већ и њојлином духа и ошвореношћу срца, којима нас је са љубављу за незаборав даривала.

на XX века, Ани је била веома поштовна и тражена у иностраним оперским кућама, у Миланској скали, Ковент Гардену, операма у Венецији и Даласу и на музичким фестивалима у Фиренци и Амстердаму. Сарађивала је са најугледнијим светским редитељима

као што су Франко Зефирели и Рајмон Руло. О њеној међународној успешној редитељској и кореографској каријери требало би

сачинити посебан чланак.

Кореографије Ани Радошевић у операма, драмама, на филму и телевизији, одликовале су стилска чистота, маштовитост и пластична плесна лексика, увек прилагођене времену у којем се одређено дело догађа. Она је нарочито бранила оперску сцену од дехуманизације. Била је велики противник оперских представа које су биле „костимирани концерти“. Припадала је оној врсти

оперских редитеља који су сценску интерпретацију музичке партитуре подређивали музичком стилу, при чему није смело да дође до разилажења између основе музичког текста и његовог тумачења.

Иако је рано престала да се активно бави режијом и кореографијом (отишла је по сопственој жељи у пензију 1970), наставила је да се интересује за сва уметничка збивања код нас и у свету. Годинама сте је могли срести како са супругом Неђом иде на концерт младих музичара у Галерији САНУ, на позоришну представу, ликовну изложбу или једноставно шета сунцем обасјаним београдским улицама.

Поред осталог, за пројекат „Српска музичка сцена САНУ“ је написала стручну и документовану студију о извођењима нашег најпознатијег балета – „Охридске легенде“ Стевана Христића. Дело још није штампано, али се надамо да ће после више деценија ускоро бити пред заинтересованим читаоцима.

■ Милица Зајцев ■

ФЕЉТОН / ЈУБИЛЕЈИ НАШИХ ВЕЛИКИХ УМЕТНИКА (1) / МИЛКА ГРГУРОВА I / ПИШЕ ЈЕЛИЦА СТЕВАНОВИЋ

Милка Гргурова – 175 година од рођења

Почнимо ова присећања на наше великане серијом текстова о Милки Гргуровој (Сомбор, 1840 – Београд, 1924), поводом 175-огодишњице рођења ове значајне глумице из времена почетака српског професионалног позоришта. Притиснут немаштином, отац је рано удаје за богаташа. Мимо свих обичаја, две године касније, у својој осамнаестој, са ћерком се враћа у родитељски дом. Интензивно чита и убрзо почиње да се интересује за театар. Захваљујући породичном познанику Јовану Ђорђевићу већ 1864. ступа у Српско народно позориште у Новом Саду, да би са неколицином колега четири године касније постала окосница ансамбла новооснованог Народног позоришта у Београду. Од прве представе овог театра, „Ђурађ Бранковић“ Карла Оберњака, па све до одласка у пензију 4. априла 1902, „носи репертоар“ ове куће у пуном смислу те речи. Необично и за наше а ка-

моли за оно време, играла је улоге најразличитијег фаха, величине и карактера. Од многих речи које су о њеној глуми забележиле савремена критика и потоње генерације театролога, издвајамо сећање њеног много млађег колеге, Добрице Милутиновића, на сцену из неког давно одиграног комада. Она је

играла власницу друмске механе коју усред ноћи буди путник-намерник. Сместивши га крај пећи, враћа се у своју собу: „Негде на средини степеница застаје, лампа јој је поред самог лица и види се да премисља: да ли је некад видела овог човека или није, да ли га однекуд зна или не. Ништа не говори. Само мисли померају црте лица. Дуго се бори с том мисљу, онда одједном све то одагна као: никада га нисам видела. Одахне и оде у своју собу. У ствари, то је био њен муж који се после дугих година проведених у ропству и по белом свету вратио. Али, ни он не зна да је она постала гостионичар. Једноставно, то се не може описати речима као ни музиком“, Добрица завршава своје сећање на Милку Гргурову (Славко Симић, „Добрица Милутиновић“, 1990).

Изузетне интелигенције, скромна, интровертна“, како бележи Мирослав Радоњић („Милка Гргурова или трагедија као судбина“, САНУ, 1993), иако самоука у сваком смислу, била је свакако нај-

образованија глумица свог доба – огледала се чак и као преводилац драмских комада и приповедака, и то са немачког и италијанског језика. Љубав према књижевности остварила је и као аутор више

Позоришни чин је умешности њролазношћии. Умешности њејоновољива. Умешности брзој заборава. Позоришни умешници деле судбину умешности чјији су њоданици. Јубилеји су њоводи да их се сејшимо... Ове и следеће њодине навршавају се јубиларне обљешнице рођења или смртии неколицине умешника који су себе ушћали у њошово век и њо дуј развој Народној њозоришћииа у Београду. Покушаћемо да им се одужимо низом њексћова којима ћемо их се сејшћиии, али и освешћиии са неких мање њознаћиих или до сада не њознаћиих сћирана.

приповедака, аутобиографских записа, путописа, некролога... од којих је већина објављена у различитим часописима.

У овом и у следећа два броја преносимо њена размишљања о уметности глуме и глумачкој судбини, која су под насловом „Цртице из глумачког живота“, 1901. објављена у „Позоришном листу“, првом позоришном гласилу у Београду, које је покренуо и уређивао Нушић током свог краткотрајног управљања Народним позориштем:

„Многи мисле да је лако бити глумац, па неки и говоре са неким малоуважавањем о глумовању. Отуда можда и она предрасуда која још влада код многих против позоришта, или боље рећи против глумовања, да већ код образованог света постаје смешно. Данашње девојке одају се на науке, постају адвокати, професори и доктори итд. И то су места где девојка ступа у јаван живот и постаје самостална, и нико јој не замера, а чим хоће да буде глумица одмах је осуђују. А нико неће да помисли да таквој девојци поред све њене науке треба још нешто што је главно: ‘таленат’. Ако тога нема бадава јој све њено знање, уметница не може никада бити без талента, она ће остати само осредња глумица, а гдекоја ни то не би могла постати.“

(наставиће се)

ВЕЛИКА СЦЕНА

СРЕЋНИ ПРАЗНИЦИ

ДЕЦЕМБАР 2015.

среда 19.30 МАРИЈА СТУАРТ / ПРЕМИЈЕРА драма Фридриха Шилера 02	четвртак 19.30 РИГОЛЕТО опера Ђузепе Вердија 03	петак 19.30 ТОСКА / са гостом опера Ђакома Пучинија 04	субота 19.30 КНЕЗ ИВО ОД СЕМБЕРИЈЕ опера Исидора Бајића, гостује Српско народно позориште из Новог Сада 05	недеља 19.30 ДАМА С КАМЕЛИЈАМА мелодрама Александра Диме Сина 06	понедељак 19.30 МАРИЈА СТУАРТ драма Фридриха Шилера 07	уторак 19.00 СВАТО ЕРОМЕНГО (РЕЧ РОМА) мултимедијални уметнички перформанс 08		
четвртак 19.00 ДОДЕЛА НАГРАДЕ „ВИТЕЗ ПОЗИВА“ 10	петак 19.30 РОДОЉУПЦИ комедија Јована Стерије Поповића 11	субота 19.30 ЧУДО У ШАРГАНУ драма Љубомира Симића 12	недеља 19.00 КАРМЕН опера Жоржа Бизеа 13	понедељак 19.30 МАРИЈА СТУАРТ драма Фридриха Шилера 14	уторак 19.30 КОПЕЛИЈА / ПРЕМИЈЕРА балет Леа Делиба 15	среда 20.30 ЛИЧНОСТИ ЖИВОТНОГ СТИЛА 2015. у организацији Модне агенције „Фабрика“ 16		
четвртак 19.30 КОПЕЛИЈА балет Леа Делиба 17	петак 19.30 ХЕНРИ ШЕСТИ драма Вилијама Шекспира 18	недеља 20.00 ДОДЕЛА НАГРАДЕ „ЧОВЕК ГОДИНЕ“ у организацији Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања 20	понедељак 19.30 РОДОЉУПЦИ комедија Јована Стерије Поповића 21	уторак 19.30 МАЈКА ХРАБРОСТ И ЊЕНА ДЕЦА драма Бертолта Брехта 22	среда 19.30 ТРАВИЈАТА опера Ђузепе Вердија 23	четвртак 19.30 КРЦКО ОРАШЧИЋ балет Петра Иљича Чајковског 24	петак 19.30 АНТИГОНА трагедија Софокла 25	субота 19.30 ЧАРОВНА ФРУЛА опера В. А. Моцарта 26
недеља 19.30 ДЕРВИШ И СМРТ Б.М.Михиз / Е.Савин, по роману Меше Селимовића 27	понедељак 19.30 ВЕЛИКА ДРАМА драма Симише Ковачевића 28	уторак 19.30 КРЦКО ОРАШЧИЋ балет Петра Иљича Чајковског 29	среда 19.30 СЛЕПИ МИШ оперета Јохана Штрауса 30	понедељак 20.00 СВИРАМО ЗА ДЕЦУ концерт у извођењу чланова Опере Народног позоришта 04	уторак 19.30 СЛЕПИ МИШ оперета Јохана Штрауса 05	среда 20.00 НОВОГОДИШЊИ ГАЛА КОНЦЕРТ 13	четвртак 20.00 КОНЦЕРТ САБОРНЕ ЦРКВЕ 14	

СЦЕНА „РАША ПЛАОВИЋ“

уторак 20.30 ФИЛОЗОФСКИ ТЕАТАР гост Франко Бифо Берарди, разговор води Срећко Хорват, у сарадњи са ХНК Загреб 01	среда 20.30 ПРАХ комедија Ђерђа Шпира, Народно позориште у Београду и Шабачко позориште 02	петак 20.30 ПРЕСРЕЋНИ ЉУДИ аутор концепта Предраг Штрбац, гостује СНП, Нови Сад 04	субота 20.30 БИЗАРНО црна комедија Жељка Хубача 05	недеља 20.30 БЕЛА КАФА комедија Александра Поповића 06	понедељак 20.30 СТАКЛЕНА МЕНАЖЕРИЈА драма Тенесија Вилијамса 07	уторак 20.30 ВАЖНО ЈЕ ЗВАТИ СЕ ЕРНЕСТ комедија Оскара Вајлда 08	
среда 20.30 МОЈЕ НАГРАДЕ по роману Т. Бернхарда, ауторски пројекат М. Пелевић / С. Бештић, копродукција 09	четвртак 20.30 ЧЕХОВ ЈЕ ТОЛСТОЈ РЕКАО ЗБОГМ драма Мира Гаврана, у продукцији „YUGOART-a“ 10	петак 20.00 ХУМАНИТАРНИ КОНЦЕРТ у организацији Асоцијације „Жена+“ 11	субота 20.30 ЛАЖА И ПАРАЛАЖА драма Јована Стерије Поповића 12	недеља 20.30 КЊИГА ДРУГА драма Бранислава Нушића 13	понедељак 20.30 ЖЕНСКИ ОРКЕСТАР комедија Јана Ануја 14	уторак 20.30 УСПАВАНКА ЗА ВУКА НИЧИЈЕГ Ксенија Поповић / Бојана Мијовић 15	среда 20.30 КОВАЧИ комедија Милоша Николића 16
четвртак 20.30 ДАР драма Милене Ђорђевић, у извођењу Позоришне групе „УРА“ 17	петак 20.30 БИЗАРНО црна комедија Жељка Хубача 18	недеља 20.30 БЕЛА КАФА комедија Александра Поповића 20	понедељак 20.30 КОД ВЕЧИТЕ СЛАВИНЕ драма Момчила Настасијевића 21	уторак 20.30 МАЛИ БРАЧНИ ЗЛОЧИНИ драма Ерика Е. Шмита 22	среда 20.30 ХАСАНАГИНИЦА драма Љубомира Симића 23	четвртак 20.30 НА ДНУ драма Максима Горког 24	
петак 20.30 ПРАХ комедија Ђерђа Шпира, Народно позориште у Београду и Шабачко позориште 25	субота 20.30 ЖЕНИДБА комедија Николаја В. Гогоља 26	недеља 20.30 ИСПИТНА ПРЕДСТАВА III године студената глуме у класи проф. Н. Дуталића, Академија уметности Београд 27	понедељак 20.30 СЛЕПИ МИШ оперета Јохана Штрауса, гостује Оперски студио, Факултет музичке уметности 28	уторак 20.30 ЗЛИ ДУСИ Т. М. Ригонат, по роману Ф. М. Достојевског 29	среда 20.30 ГОСПОДИН ФОКА испит III године позоришне режије у класи проф. Д. Петровића, Факултет драмских уметности 30	уторак 20.30 ПРОГРАМ - МЛАДИ КОРЕОГРАФИ Ђорђе Макаревић, ОНИ / Дејан Коларов, БЕЛАВА ПЕВАЧИЦА 05	

ДОГАЂАЈИ У ДЕЦЕМБРУ

- 01.12. ФИЛОЗОФСКИ ТЕАТАР, гост Франко Бифо Берарди; разговор води Срећко Хорват; у сарадњи са ХНК Загреб, Сцена „Раша Плаовић“
02.12. МАРИЈА СТУАРТ / ПРЕМИЈЕРА, драма Фридриха Шилера, Велика сцена
04.12. ТОСКА, опера Ђакома Пучинија, гостује Марио Малавани из Италије, Велика сцена
04.12. ПРЕСРЕЋНИ ЉУДИ, аутор концепта Предраг Штрбац, гостује Српско народно позориште, Нови Сад, Сцена „Раша Плаовић“
05.12. КНЕЗ ИВО ОД СЕМБЕРИЈЕ, опера Исидора Бајића, гостује Српско народно позориште Нови Сад, Велика сцена
08.12. СВАТО ЕРОМЕНГО (РЕЧ РОМА), мултимедијални уметнички перформанс, у организацији Владе Републике Србије и Сталне конференције ромских удружења грађана „Лига Рома“, у 19 часова, Велика сцена
10.12. ДОДЕЛА НАГРАДЕ „ВИТЕЗ ПОЗИВА“, у 19 часова, Велика сцена
11.12. ХУМАНИТАРНИ КОНЦЕРТ, у организацији Асоцијације „Жена+“, у 20 часова, Сцена „Раша Плаовић“
15.12. КОПЕЛИЈА / ПРЕМИЈЕРА, балет Леа Делиба, Велика сцена
16.12. ЛИЧНОСТИ ЖИВОТНОГ СТИЛА 2015, у организацији Модне агенције „Фабрика“, у 20.30 часова, Велика сцена
20.12. ДОДЕЛА НАГРАДЕ „ЧОВЕК ГОДИНЕ“, у организацији Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у 20 часова, Велика сцена
26.12. ЧАРОВНА ФРУЛА / 20 година уметничког рада Владимира Андрића, опера В.А.Моцарта, Велика сцена
27.12. ИСПИТНА ПРЕДСТАВА, III године студената глуме у класи професора Небојше Дуталића, Академија уметности Београд, Сцена „Раша Плаовић“
28.12. СЛЕПИ МИШ, оперета Јохана Штрауса, гостује Оперски студио Факултета музичке уметности, Сцена „Раша Плаовић“
30.12. ГОСПОДИН ФОКА, испит III године позоришне режије у класи професора Душана Петровића, Факултет драмских уметности, Сцена „Раша Плаовић“
03.01. СВИРАМО ЗА ДЕЦУ, концерт у извођењу чланова Опере Народног позоришта, у 20 часова, Велика сцена
13.01. НОВОГОДИШЊИ ГАЛА КОНЦЕРТ, у 20 часова, Велика сцена
14.01. КОНЦЕРТ САБОРНЕ ЦРКВЕ, у 20 часова, Велика сцена

ГОСТОВАЊА У ДЕЦЕМБРУ

- 01.12. ПРАХ | Шабачко
04.12. РОДОЉУПЦИ | Суботица
10.12. МАЛИ БРАЧНИ ЗЛОЧИНИ | 20. међународни фестивал малих сцена и монодраме, Сарајево
16.12. ДАМА С КАМЕЛИЈАМА | Нови Сад
17.12. РОДОЉУПЦИ | Панчево

САВА ЦЕНТАР

- 16.01. КРЦКО ОРАШЧИЋ,
балет Петра Иљича Чајковског | са гостима

Радно време благајне:
сваког дана од 11 до 15 и од 17 сати до почетка представе.
Недељом од 17 сати до почетка представе.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ЗАДРЖАВА ПРАВО ИЗМЕНЕ РЕПЕРТОАРА

Телефон благајне: 2620-946
Телефон за групне посете: 2626-566

www.narodnpozoriste.rs ONLINE ПРОДАЈА УЛАЗНИЦА

Издавачка делатност Народног позоришта у Београду

За издавача Дејан Савић, в. д. управника | Главни уредник Позоришних новина Жељко Хубач | Заменик главног уредника Јелица Стевановић | Редакција: Микојан Безбрадица, Бранкица Кнежевић, Драган Стевовић | Сарадници: Милица Јајцев, Вања Косанић, Марија Кнежевић | Техничка редакција: арт директор и графички дизајнер Јован Тарбук, графички дизајнер Јелена Ратковић | Коришћене фотографије архива Народног позоришта, МПУС и личних архива | Припрема и дизајн Народног позоришта у Београду | Народно позориште у Београду, Француска 3, 11000 Београд | Маркетинг 2622-180